

آموزش واژه های پایه با بازی های آموزشی بر اساس نظریه حوزه های معنایی به کودکان پیش دبستانی غیر فارسی زبان

منصور ریاحی چلوانی^۱

چکیده:

هدف اصلی یادگیری زبان، برقراری ارتباط است. برای دستیابی به این هدف، واژگان نقش مهمی ایفا می کنند، چراکه ایجاد ارتباط بدون واژه غیرممکن است. از این رو مساله آموزش واژه از اهمیت ویژه ای برخوردار است. از طرف دیگر، مشاهده می شود در برخی از مناطق غیرفارسی زبان کشورمان، دانش آموزان پایه تحصیلی سالهای اول و پایه های ابتدایی بالاتر، تفاوت های فاحشی از نظر درک مهارت های مختلف با همتایان خود یعنی؛ دانش آموزان فارسی زبان (که زبان مادریشان فارسی است) دارند. این دانش آموزان در بدو تحصیل، درک شنیداری و گفتاری کمی از زبان فارسی دارند. همین امر موجب افت شدیدی در سالهای اولیه تحصیل در این مناطق شده است. لذا یکی از هدف های اصلی این تحقیق این است که تا حد نهایت این فاصله که منجر به افت تحصیلی دانش آموزان می شود را کمتر گرداند و از طرف دیگر تا آنجایی که امکان دارد میزان هزینه های افت تحصیلی را کاهش دهد. شیوه این تحقیق بصورت میدانی و کتابخانه ای انجام شده است. دانش آموزان شرکت کننده در این تحقیق سال اول ابتدایی از استان چهارمحال بختیاری می باشند زبان مادری این کودکان ترکی می باشد. در این پژوهش سعی شده تا با استفاده از بازی های آموزشی و نگاه علمی به بازی و بر اساس آموزش واژه ها با نظریه ی حوزه معنایی در رفع مشکل این کودکان گامی بردارند. نتایج تحقیق نشان داد: استفاده از بازی های آموزش بر اساس نظریه ی حوزه معنایی تفاوت معناداری در یادگیری کودکان نسبت به کودکانی که از این شیوه استفاده نمی کنند، نشان می دهد..

کلید واژه ها: آموزش، یادگیری، حوزه های معنایی، بازی، کودک پیش دبستانی، واژگان پایه.

نخستین همایش آموزش زبان فارسی

مقدمه:

یکی از زمینه های آموزش واژه، استفاده از بازی می باشد. در واقع در این تحقیق سعی شده است تا نگاه علمی به بازی شود و با تلفیق بازی با نظریه ی حوزه معنایی و روانشناسی یادگیری بتواند راهکاری برای حل مساله بیابد. مقاله حاضر نیز با توجه به نقش واژگان به عنوان عنصر اساسی در آموزش زبان، درصدد تهیه متن های آموزش واژه های پایه فارسی با استفاده از بازی های آموزشی براساس حوزه های معنایی برای کودکان پیش دبستانی است. برای استخراج واژگان پایه، از منابع متعددی که در بخش های بعدی ذکر خواهد شد، استفاده شده است. از جمله مشکلات اغلب فراگیران در کلاس درس، ترس و اضطراب است، این احساس با شدت و ضعف متفاوت و البته در سنین مختلف، موجب می گردد که زبان آموز نتواند از تمام ظرفیت و توان خود بهره ی لازم را ببرد. در آموزش زبان نیز مواجه شدن با ساختارهای دستوری، واژه ها و متن های جدید، می تواند سبب ایجاد احساس ناامنی و اضطراب گردد که این امر بر توانایی فراگیری زبان آموز، تاثیر می گذارد. از سوی دیگر، یادگیری واژه ها فرآیند ساده ای نیست،

^۱ مدرس دانشگاه ازاد mansoor_riyahi@yahoo.com

اما، استفاده از روشهای کارآمد و شیوه های نوین آموزشی نظیر استفاده از بازی های آموزشی در امر آموزش واژه، یادگیری را آسان تر می کند. متداول ترین شیوه، جالب و جذاب نمودن موضوع و یا ایجاد سوال برای کودک و یا ارائه و انجام فعالیت از طریق بازی است. انگیزه یکی از اساسی ترین اصول و شرط اولیه یادگیری محسوب می شود، برای ایجاد انگیزه از تکنیک های مختلف می توان استفاده نمود؛ بهمین دلیل در این مقاله، در امر آموزش واژه به بازیهای آموزشی-زبانی نگاه و توجه خاصی شده است. یکی از مسایل مهم در تدریس، به خصوص تدریس زبان، توانایی معلم و مربی در ایجاد فضایی پر جنب و جوش و فعال در کلاس است. به طوری که زبان آموزان احساس کنند جزئی از کلاس هستند و به تلاش آنان اهمیت داده می شود. کلاسی که زبان آموز در آن احساس کند می تواند توانایی خود را نشان دهد، محیط مناسبی برای یادگیری است. توجه معلم و مربی به این تلاش، زبان آموزان را برای فعالیت بیشتر ترغیب می کند.

۱-۱. مروری بر آثار پیشین:

ما ابتدا آثار در امر آموزش واژه را به دو قسمت ایرانی و غیرایرانی تقسیم می کنیم و به بررسی اجمالی بعضی از آثار و مطالعات انجام گرفته می پردازیم.

۱-۲. پیشینه ی تحقیق :

۲-۲. مطالعات محققان ایرانی:

در این بخش، پژوهشها و مطالعاتی بررسی می شوند که در ارتباط با واژگان پایه ی زبان فارسی تهیه شده اند. نخستین اثر در راستای کشف واژگان پایه، در ایران، توسط فریدون بدره ای بوجود آمد که در سال ۱۳۵۰ تحت عنوان «واژگان نوشتاری کودکان دبستانی ایران» به عنوان رساله ی دکتری خود تقدیم دانشگاه تهران کرد. پیکره ی مورد بررسی این پژوهش براساس مجموعه ی نامه هایی است که، کودکان از چهار گوشه ی ایران، برای مرکز تهیه ی مواد خواندنی برای نوسوآدان فرستادند. بالاترین بسامد در فهرست بدره ای مربوط به شش کلمه و واژه ی «و، را، به، که، از، کردن» است. که در حدود ۱۸۵۱۹ بار بکار رفته اند، که نسبت به مجموع واژگان ۱۸/۴۷٪ فهرست را تشکیل می دهد (ضرغامیان، ۱۳۷۱: ۹۴-۹۱). از دیگر محققین می توان به صفارپور اشاره کرد. صفارپور با عنوان «واژگان پایه ی کلاسهای اول تا پنجم» در شورای تحقیقات آموزشی وزارت آموزش و پرورش، براساس کتابهای درسی کودکان دبستانی و نهضت سوادآموزی تهیه شده، و در بهار سال ۱۳۷۰ به چاپ رسید (صفارپور، ۱۳۷۰: مقدمه). سومین اثر مربوط به. لیلی ایمن است این فهرست شامل ۲۳۹۸ واژه است که از بررسی ۴ میلیون واژه و کلمه به دست آمده است. این واژگان از تحلیل پرخواننده ترین کتابها و نوشته های خردسالان و گفتار آنان جمع آوری شده است. (ایمن، ۱۳۵۷: مقدمه). چهارمین اثر مربوط به واژگان پایه ی فارسی، مهدی ضرغامیان تحت عنوان «واژگان خوانداری کودکان دبستانی ایران» است. مجموعه کلمات موجود در پیکره ی زبانی، در حدود ۸۰۶۲۹ کلمه و ۱۳۰۹۳ مدخل است. متوسط بسامد وقوع در هر مدخل برابر ۶/۸ است (ضرغامیان، ۱۳۷۱: ۸۸). پربسامدترین کلمه، در دایره ی واژگانی ضرغامیان، حرف ربط «و» است، که از بسامد وقوع ۴۱۶۵ برخوردار است و در حقیقت ۵/۱۶٪ مجموعه ی کلمات موجود، در متن را شامل است. (ضرغامیان، ۱۳۷۲: ۹۱). و در مرتبه های بعدی از لحاظ بسامد وقوع کلمات «را، به، از، که، در» قرار دارند. مجموع این پنج کلمه ی پربسامد ۱۳۶۳۱ بار بسامد وقوع دارند. و ۱۸/۱۴٪ کل مجموعه ی کلمات پیکره ی زبانی را تشکیل می دهند (ضرغامیان، ۱۳۷۱: ۹۱).

آموزش واژه های پایه با بازی های آموزشی بر اساس نظریه حوزه های معنایی به کودکان پیش دبستانی غیر فارسی زبان / ۲۶۵

۲-۳. مطالعات محققان غیرایرانی:

کار مربوط به گزینش واژگان، توسط غیرایرانیان را در حیطه ی زبان انگلیسی شامل: ثوراندایک^۱ و لورژ^۲ اولین کار مربوط به واژگان پایه، در زبان انگلیسی توسط ثوراندایک و همکارش لورژ در سال ۱۹۲۱ انجام گرفت (تئوان الس، ۱۹۸۸: ۴۰) آگدن^۳ و ریچاردز^۴ فیتز جرالدر سال ۱۹۳۴ «برپایه ی ۴۶۰۹۴ واژه از دانش آموزان کلاس چهارم تا ششم» فهرستی از واژگان نوشتاری را تهیه کرده است (بدره ای، ۱۳۵۴: ۲۶). کلی^۵، کلی در سال ۱۹۲۳ مقاله ای با عنوان «تکنیک های آزمایش دانش معنایی واژه» و در سال ۱۹۳۳ مقاله ی دیگری با عنوان «مطالعه ای تجربی پیرامون تکنیک های مشخص آزمون معنی واژه» نوشت.^۶ مک کارتی^۷: دوروتی مک کارتی، . راسل^۸: دیویداچ، دیل^۹ و رایچرت^{۱۰}: دیل و رایچرت. سارالا^{۱۱} کایت^{۱۲} کایت را می توان به این فهرست افزود. از دیگر پژوهشگران می توان به کول^{۱۳}، استوفر^{۱۴} اشاره نمود.

۲-۳ هدف تحقیق و اهمیت آن:

ما در مناطقی از کشورمان شاهد کودکانی هستیم که زبان مادریشان فارسی نیست و در یادگیری ابتدایی و اولیه این زبان با مشکلات متعددی روبرو هستند. آنان از نظر دانش زبانی نسبت به هموعان خود که زبان مادریشان فارسی است، دچار مشکل هستند و از لحاظ درک و کاربرد در سطح پایین تری قرار دارند. همین عامل موجب افت شدیدی در مدارس ابتدایی به ویژه در سالهای اولیه در بین دانش آموزان این مناطق شده است. علاوه بر آن هر ساله شاهد آنیم که این مساله هزینه و بودجه زیادی از آموزش و پرورش را به خود اختصاص می دهد. در این تحقیق سعی بر آن شده تا راهکارها و راهبردهای عملی، جذاب و متنوعی نظیر بکارگیری بازی های آموزشی ارائه گردد تا دانش آموزان این مناطق بتوانند راحت تر و سریع تر به این سطح دانش زبانی مورد نظر دست یابند. در امر زبان آموزی ثابت شده است که اگر آموزش بصورت غیر مستقیم انجام شود میزان و سرعت یادگیری آن نسبت به روش مستقیم بسیار بالاتر است. یکی از شیوه های تدریس غیر مستقیم استفاده از بازی است. بعلاوه مریبان با ایجاد روشهای آموزشی نوین و بکارگیری بازی های جذاب بتوانند در بین دانش آموزان ایجاد انگیزه و علاقه نماید تا زبان آموزان احساس یاس و ناامیدی در یادگیری زبان (فارسی) نکنند.

۲-۴. قلمرو و جامعه آماری تحقیق:

شرکت کنندگان در این تحقیق کودکان پیش دبستانی هستند، که هنوز خواندن و نوشتن نمی دانند. زبان مادری این کودکان، غیرفارسی (ترکی) است. سن شرکت کنندگان در این تحقیق بین ۵ تا ۶ سال است. در این تحقیق ما نیازمند دو گروه شاهد و آزمایش هستیم، که این کودکان از دو مدرسه پیش دبستانی از دو روستای شهرستان سامان استان چهارمحال و بختیاری انتخاب شده اند. زبان مادری همه ی این کودکان ترکی با گویش منطقه سامان می باشد. تعداد

¹. Thotadike

². Lorge

³. C.K.Ogden

⁴. I.A.Richards

⁵. Kelly

^۶. نعمت زاده، شهین، «طرح پژوهشی: شناسایی واژگان پایه دانش آموزان دوره ابتدایی، تهران»، سازمان، پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، سال ۱۳۷۹.

⁷. D.M.Carthy

⁸. David H.Russell

⁹. E. Dale

¹⁰. D.Reichert

¹¹. L.K.Saarela

¹². Kyte

¹³. Cole

¹⁴. Stauffer

کل کودکان در ابتدا ۵۰ نفر بود. از میان این کودکان تعداد ۳۲ نفر بصورت تصادفی انتخاب شدند. انتخاب و تقسیم دو گروه به شاهد و آزمایش بطور تصادفی انجام شد. همچنین سعی شده از لحاظ جنسیتی هر دو گروه به تعداد مساوی تقسیم شوند. یعنی، تعداد دخترها و پسرها در هر دو گروه به یک تعداد مساوی تقسیم شوند. تعداد زبان آموزان در هر گروه ۳۲ نفر بودند. که ۱۶ نفر دختر و ۱۶ نفر پسر بودند.

۲-۵. روش گردآوری داده‌ها: در راستای جمع‌آوری اطلاعات لازم برای انجام این تحقیق، از هر دو روش کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شده است.

فرضیه تحقیق:

سوال تحقیق به قرار زیر است:

آیا استفاده و بکارگیری بازی در امر آموزش واژگان پایه بر اساس نظریه‌ی حوزه معنایی به کودکان پیش دبستانی موثر است؟ از میان فرضیه‌های آماری تحقیق، در این تحقیق فرضیه صفر^۱ انتخاب شده است. یعنی؛ استفاده و بکارگیری بازی در امر آموزش واژگان پایه بر اساس نظریه‌ی حوزه معنایی به کودکان پیش دبستانی اثری ندارد.

۳- نظریه‌های بازی :

در یکی از این طبقه‌بندی‌ها، تئوری‌های بازی به چهار دسته تقسیم شده است (لندرت، ترجمه آراین، ۱۳۶۹):

- ۱- تئوری‌هایی که بر جنبه‌های زیستی تأکید می‌کنند: این نظریه پردازان معتقد هستند که بازی را می‌توان در چارچوب تکامل زیستی آن بررسی نمود. اسپنسر^۲ جزو اولین کسانی بود که در این زمینه کوشش کرد و تئوری مازاد انرژی را ارائه نمود.

۲- نظریه‌هایی که بر مسائل درون شخصی تأکید دارند: به اعتقاد این تئوری‌ها، نقش اصلی بازی حل

تعارضات درون فرد است. فروید جزو کسانی است که بیش از همه به این امر پرداخته است.

۳- دسته سوم تئوری‌هایی هستند که بر فضای زندگی تأکید می‌کنند: این افراد بر تعامل کودک با اشیا و اطرافیانش و همچنین بازی در پی‌ریزی و تعیین جنبه‌های بیرون شخصی تأکید می‌کنند. این دیدگاه عمدتاً در نظریات روان‌شناسان «من»^۳ مانند اریکسون دیده می‌شود.

۴- در نهایت تئوری‌هایی که بر جنبه‌های اجتماعی - فرهنگی تأکید دارند: این عده معتقد هستند که بازی‌ها از فرهنگی به فرهنگ دیگر متفاوت است و به الگویی که برای تقلید در دسترس کودک می‌باشد، بستگی دارد. گیلمر^۴ نظریه‌های بازی را در دو مقوله کلی جای داده است:

۱- نظریه‌های کلاسیک :

۲- نظریه‌های دینامیک. www.Anjomanfarsi.ir

نظریه‌های کلاسیک سعی در بیان علل بازی دارند و نظریه‌های دینامیک محتوای بازی را مورد نظر قرار

می‌دهند. اما ما نوع تقسیم‌بندی اولین امویک^۵ را برای توسعه مباحث بازی مفیدتر می‌دانیم. وی بازی‌های کودکان را به دو دسته زیر تقسیم کرده است:

۱- بازیهای خودانگیخته

۲- بازیهای برنامه‌ریزی شده.

¹ Null or statistical hypothesis

² Spencer

³ Ego-psychologists

⁴ Gilmer

⁵ Evelyn Omwake

آموزش واژه های پایه با بازی های آموزشی بر اساس نظریه حوزه های معنایی به کودکان پیش دبستانی غیر فارسی زبان / ۲۶۷

اسپادک برای متمایز ساختن بازیها دو مفهوم «بازی آموزشی» و «بازی غیرآموزشی» را پیشنهاد کرده است. از نظر این دانشمند، تفاوت میان این دو نوع بازی را نمی توان در نوع فعالیت ها یا میزان لذتی که کودک می برد دانست. بلکه باید در هدف هایی جستجو کرد که مسئولان برنامه ریزی فعالیت های پیش دبستانی و دبستانی برای بازی قائل می شوند. آموزش کودک، نخستین هدف بازی آموزشی به شمار می آید (اسپادک^۱، ۱۳۷۲، ص ۲۷۸)... اسپادک همه بازی های آموزشی را که در مهدهای کودک و کودکستانها انجام می شود، به چهار دسته تقسیم می کند:

۱ - بازی دستی،

۲ - بازی بدنی،

۳ - بازی نمایشی،

۴ - بازی سرگرم کننده.

۴-۱. روش تحقیق :

۴-۱. وسایل و ابزار تحقیق :

برای ارزیابی، تعداد ۲۰ بازی طراحی شده است که هر بازی دارای^۱ امتیاز می باشد. در صورتیکه آزمون شوندگان بتوانند تمام بازی ها را بطور صحیح انجام بدهند ۲۰ امتیاز بدست می آورند. برای انتخاب و استخراج واژه های پایه پژوهشگر از سه منبع سود برده است*.

۴-۲. روش کار :

بعد از مشخص شدن دو گروه، به عنوان گروه آزمایش و دو گروه، به عنوان گروه شاهد، پژوهشگر شروع به آموزش واژه های پایه می نماید دو گروه شاهد بدون استفاده از بازی، آموزش می بیند و دو گروه آزمایش با استفاده از انواع بازی آموزش می بینند. طول آموزش ۳ ماه و به مدت ۳۶ ساعت است. زمان آموزش برای هر روستا ۱/۵ ساعت است. جمعاً در هر هفته ۳ ساعت صرف آموزش به هر دو گروه بطور مساوی می شود. زمان مفید آموزش برای هر دو گروه آزمایش و شاهد در هر روستا ۴۵ دقیقه است.

۴-۳. تجزیه و تحلیل داده ها :

نتایج بدست آمده از دو گروه شاهد و آزمایش به قرار زیر است :

(گروه شاهد) f (بسامد) Xc_i	(گروه آزمایش) Xe_i	f (بسامد)
۱۴	۱۸	۱
۱۳	۱۶	۱
۱۰	۱۵	۱
۹	۱۳	۱

* ۱. Bernard Spodek

۱- بررسی واژگان گفتاری پایه کودکان پیش دبستانی، رساله کارشناسی ارشد آقای محمدرضا خالقی دانشکده ادبیات و زبان های خارجی، علامه طباطبایی سال ۸۳.

۲- تعیین بسامد واژگان گفتاری کودکان پیش دبستانی شهر تهران، رساله کارشناسی ارشد خانم معصومه محمدی دانشکده ادبیات و زبان های خارجی، علامه طباطبایی سال ۸۳.

۳- طرح پژوهشی، شناسایی واژگان پایه دانش آموزان دوره ابتدایی، سازمان پژوهشی و برنامه ریزی آموزشی، وزارت آموزش و پرورش با همکاری خانم دکتر شهین نعمت زاده، سال ۷۹.

۱	۶
---	---

(جدول ۴ . ۱) : مربوط به گروه شاهد

$$Sc_1^2 = \text{واریانس گروه شاهد}$$

$$Se_1^2 = \text{واریانس گروه آزمایش}$$

$$Sc_1 = \text{انحراف معیار گروه شاهد}$$

$$Se_1 = \text{انحراف معیار گروه آزمایش}$$

$$\bar{X}_{c_1} = \frac{\sum X_{c_1}}{n_1} = \frac{52}{5} = 10.4$$

$$\bar{X}_{e_1} = \frac{\sum X_{e_1}}{n_1} = \frac{73}{5} = 14.6$$

۱	۱۱
---	----

(جدول ۴ . ۲) : مربوط به گروه آزمایش

$$X_{c_1} = \text{گروه شاهد}$$

$$X_{e_1} = \text{گروه آزمایش}$$

$$\bar{X}_{c_1} = \text{میانگین نمرات گروه شاهد}$$

$$\bar{X}_{e_1} = \text{میانگین نمرات گروه آزمایش}$$

$$n_1 = \text{تعداد افراد گروه}$$

$$\Sigma = \text{مجموع میانگین نمرات گروه شاهد}$$

$$\Sigma = \text{مجموع میانگین نمرات گروه آزمایش}$$

در جدول زیر، توزیع فراوانی مطلق گروه شاهد و آزمایش محاسبه شده است :

X_{c_1}	f	$(X_{c_1} - \bar{X}_{c_1})$	$(X_{c_1} - \bar{X}_{c_1})^2$
۱۴	۱	+۳/۶	۱۲/۹۶
۱۳	۱	+۲/۶	۶/۹۶
۱۰	۱	+۰/۶	۰/۹۶
۹	۱	-۱/۶	۱/۹۶
۶	۱	-۴/۶	۱۶/۹۶
$\Sigma = 52$	$\Sigma f = 5$	$\Sigma(X_{c_1} - \bar{X}_{c_1}) = 0$	$\Sigma(X_{c_1} - \bar{X}_{c_1})^2 = 40.2$

(جدول ۴ . ۳) : توزیع فراوانی مطلق گروه شاهد

X_{e_1}	f	$(X_{e_1} - \bar{X}_{e_1})$	$(X_{e_1} - \bar{X}_{e_1})^2$
۱۸	۱	+۳/۴	۱۱/۵۶
۱۶	۱	+۱/۴	۱/۵۶
۱۵	۱	+۰/۴	۰/۵۶
۱۳	۱	-۱/۴	۱/۵۶
۱۱	۱	-۳/۴	۹/۵۶
$\Sigma X_{e_1} = 73$	$\Sigma f = 5$	$\Sigma(X_{e_1} - \bar{X}_{e_1}) = 0$	$\Sigma(X_{e_1} - \bar{X}_{e_1})^2 = 29.2$

(جدول ۴ . ۴) : توزیع فراوانی مطلق گروه آزمایش

با توجه به داده های جدول، می توان واریانس و انحراف معیار را محاسبه کرد :

آموزش واژه های پایه با بازی های آموزشی بر اساس نظریه حوزه های معنایی به کودکان پیش دبستانی غیر فارسی زبان / ۲۶۹

$$S^2 c_1 = \frac{\sum (Xc_1 - \bar{X}c_1)^2}{n_1} = \frac{40/2}{5} = 8/04$$

واریانس گروه شاهد :

$$Sc_1 = \sqrt{S^2 c_1} = 2/83$$

انحراف معیار گروه شاهد :

$$S^2 e_1 = \frac{\sum (Xe_1 - \bar{X}e_1)^2}{n_1} = \frac{29/2}{5} = 5/84$$

واریانس گروه آزمایش :

$$Se_1 = \sqrt{S^2 e_1} = 2/4$$

انحراف معیار گروه آزمایش :

با توجه به جدول های (۴ . ۴) و (۳ . ۴)، و با توجه به نمرات گروه آزمایش و شاهد و میانگین نمرات هر دو گروه، مشخص می شود که میانگین نمرات، گروه آزمایش نسبت به گروه شاهد بالاتر است. همچنین واریانس و انحراف معیار گروه آزمایش، پایین تر از گروه شاهد است؛ اما تنها با مشاهده این اعداد نمی توان گفت که گروه آزمایش نسبت به گروه شاهد عملکرد بهتری داشته است. برای نشان دادن این اختلاف که تا چه حد معنی دار است، از آزمون t استفاده می شود. این آزمون برای مشخص کردن تفاوت بین میانگین دو گروه آزمایش و شاهد استفاده می شود.

$$t = \frac{\bar{X}e_1 - \bar{X}c_1}{\sqrt{(Se_1^2/\sqrt{n_1}) + (Sc_1^2/\sqrt{n_2})}}$$

فرمول آزمون t بصورت زیر است :

$$\bar{X}e_1 = \text{میانگین نمرات گروه آزمایش}$$

$$Sc_1^2 = \text{واریانس گروه شاهد}$$

$$n_1 = \text{تعداد افراد در گروه آزمایش}$$

$$Se_1^2 = \text{واریانس گروه آزمایش}$$

برای مقایسه t محاسبه شده با جدول تعیین مقدار t ابتداء لازم است، درجه آزادی را محاسبه شود.

$$df = \text{درجه آزادی}$$

فرمول درجه آزادی به قرار زیر است :

$$df = n_1 - 1 + n_2 - 1$$

$$df = 5 - 1 + 5 - 1$$

$$n_1 = \text{تعداد افراد در گروه آزمایش}$$

$$df = 8 \text{ با توجه به}$$

$$n_2 = \text{تعداد افراد در گروه شاهد}$$

تعداد اعضای گروه شاهد و آزمایش $df = 8$ می شود. حال با بدست آوردن درجه آزادی می توان از فرمول t استفاده کرد.

$$t = \frac{\bar{X}e_1 - \bar{X}c_1}{\sqrt{(Se_1^2/\sqrt{n_1}) + (Sc_1^2/\sqrt{n_2})}} = \frac{14/6 - 10/4}{\sqrt{(5/84/5) + (8/04/5)}} = \frac{4/2}{1/66} = 2/53$$

حال، با استفاده از جدول تعیین مقدار t در نظر گرفتن ناحیه بحرانی $\alpha = 0/05$ برای درجه آزادی ۸ به مقدار $t = 2/306 > 2/53$ بنا بر این فرضیه صفر این تحقیق که عبارت بود از : « استفاده از بازی امر آموزش واژه های پایه به کودکان پیش دبستانی اثر

ندارد.» رد می شود و فرضیه بصورت زیر اصلاح می گردد: « استفاده از بازی در امر آموزش واژه های پایه به کودکان پیش دبستانی اثر مثبت دارد.»
 نتایج بدست آمده گروههای شاهد و آزمایش از روستای دوم به قرار زیر است:

گروه شاهد) Xc_r	f (بسامد)
۱۴	۱
۱۳	۱
۱۲	۱
۹	۱
۷	۱

گروه آزمایش Xe_r	f (بسامد)
۱۷	۱
۱۵	۱
۱۴	۱
۱۳	۱
۱۲	۱

(جدول ۴ . ۵): مربوط به گروه شاهد (جدول ۴ . ۶): مربوط به گروه آزمایش

$$Xc_r = \text{گروه شاهد} \quad Xe_r = \text{گروه آزمایش}$$

$$\bar{X}c_r = \text{میانگین نمرات گروه شاهد} \quad \bar{X}e_r = \text{میانگین}$$

$$Sc_r^2 = \text{واریانس گروه شاهد} \quad Se_r^2 = \text{واریانس}$$

$$Sc_r = \text{انحراف معیار گروه شاهد} \quad Se_r = \text{انحراف معیار گروه شاهد}$$

$$n_r = \text{تعداد افراد گروه} \quad n_r = \text{تعداد افراد گروه}$$

برای محاسبه میانگین از فرمول زیر استفاده می شود:

میانگین نمرات گروه شاهد

$$\bar{X}c_r = \frac{\sum Xc_r}{n_r} = \frac{55}{5} = 11$$

$$\bar{X}e_r = \frac{\sum Xe_r}{n_r} = \frac{71}{5} = 14.2$$

میانگین نمرات گروه آزمایش

جدول های (۴ . ۸) و (۴ . ۷) توزیع فراوانی مطلق در گروه آزمایش و شاهد محاسبه شده است:

Xc_r	f	$(Xc_r - \bar{X}c_r)$	$(Xc_r - \bar{X}c_r)^2$
۱۴	۱	+۳	۹
۱۳	۱	+۲	۴
۱۲	۱	+۱	۱
۹	۱	-۲	۴
۷	۱	-۴	۱۶
$\sum Xc_r = 55$	$\sum f = 5$	$\sum (Xc_r - \bar{X}c_r) = 0$	$\sum (Xc_r - \bar{X}c_r)^2 = 34$

(جدول ۴ . ۷): مربوط به گروه شاهد

Xe_v	f	$(Xe_v - \bar{X}e_v)$	$(Xe_v - \bar{X}e_v)^2$
۱۷	۱	+۲/۸	۷/۸۴
۱۵	۱	۰/۸	۰/۶۴
۱۴	۱	-۰/۲	۰/۰۴
۱۳	۱	-۱/۲	۱/۴۴
۱۲	۱	-۲/۲	۴/۸۴
$\sum Xe_v = ۷۱$	$\sum f = ۵$	$\sum (Xe_v - \bar{X}e_v) = ۰$	$\sum (Xe_v - \bar{X}e_v)^2 = ۱۴/۸$

(۸) مربوط
آزمایش
داده‌های

(جدول ۴)
به گروه
با توجه به

جدولهای (۴. ۸) و (۴. ۷) می‌توان واریانس (پراکندگی) و انحراف معیار هر گروه را محاسبه کرد.

$$Sc_v = \frac{\sum (Xc_v - \bar{X}c_v)}{n_v} = \frac{۳۴}{۵} = ۶/۸$$

واریانس گروه شاهد:

$$Sc_v = \sqrt{Sc_v^2} = ۲/۶$$

انحراف معیار گروه شاهد:

$$Se_v = \sum \left(\frac{Xe_v - \bar{X}e_v}{n_v} \right) = \frac{۱۴/۸}{۵} = ۲/۹۶$$

واریانس گروه آزمایش:

$$Se_v = \sqrt{Se_v^2} = ۱/۷۲$$

انحراف معیار گروه آزمایش:

با توجه به داده‌های فوق و نمرات گروه آزمایش و شاهد و میانگین نمرات آنها، مشخص می‌شود که نمرات میانگین گروه آزمایش نسبت به شاهد بالاتر است. همچنین واریانس و انحراف معیار گروه آزمایش نسبت به گروه شاهد پایین‌تر است. البته، با مشاهده این اعداد نمی‌توان بطور قطعی گفت که گروه آزمایش نسبت به گروه شاهد عملکرد بهتری داشته است. برای اطمینان از معنی دار بودن این اختلاف، از آزمون t استفاده می‌شود. این آزمون برای مشخص کردن تفاوت بین میانگین دو گروه آزمایش و شاهد استفاده می‌شود. فرمول آزمون t بصورت زیر است:

$$t = \frac{\bar{X}e_v - \bar{X}c_v}{\sqrt{(Se_v^2/\sqrt{n_v}) + (Sc_v^2/\sqrt{n_v})}} = \frac{۱۴/۳ - ۱۱}{\sqrt{(۲/۹۶/۵) + (۶/۸/۵)}} = \frac{۳/۳}{۱/۳۹} = ۲/۳۷$$

برای مقایسه t محاسبه شده با t جدول ابتدا لازم است: درجه آزادی گروهها را محاسبه شود.

فرمول درجه آزادی به قرار زیر است:

$$df = n_1 - 1 + n_2 - 1$$

$$df = ۵ - 1 + ۵ - 1$$

$$df = ۸$$

$$n_1 = \text{تعداد افراد در گروه شاهد}$$

$$n_2 = \text{تعداد افراد در گروه آزمایش}$$

با استفاده از جدول تعیین مقدار t و در نظر گرفتن ناحیه بحرانی $\alpha = ۰/۰۵$ برای درجه آزادی برابر با ۸ به مقدار $t = ۲/۳۰۶$ دست می‌یابیم. با توجه به اینکه t محاسبه شده از t جدول بیشتر است، یعنی $۲/۳۷ > ۲/۳۰۶$ است. بنابراین فرضیه صفر (ختی) این تحقیق که عبارت بود از: «استفاده از بازی در امر آموزش واژه‌های پایه به کودکان

پیش‌دبستانی اثری ندارد»، رد می‌شود و فرضیه بصورت زیر اصلاح می‌گردد: «استفاده از بازی در امر آموزش واژه‌های پایه به کودکان پیش دبستانی اثر مثبت دارد.»

۵- نتیجه گیری و پیشنهاد :

می‌توان گفت بهترین شکل فعالیت کودک در سنین پیش دبستانی، بازی است. بازی مهمترین وسیله ابراز وجود کودک است. بنابراین برای موفقیت در امر آموزش باید محیطی فراهم گردد که میزان فشار و اضطراب در آن کم و در مقابل آرامش و آسایش آن بسیار باشد. استفاده از بازی در امر آموزش، یکی از راهکارهای موثر برای نیل به این هدف است.

خلاصه یافته‌ها: استفاده از بازی در امر آموزش واژه‌های پایه براساس نظریه حوزه معنایی برای کودکان پیش دبستانی نشان‌دهنده موارد زیر است:

- بازی امر یادگیری را سریعتر و آسانتر می‌کند
 - بازی نقش موثری در ایجاد ارتباط و تعامل اجتماعی بین کودکان دارد. در واقع، می‌توان گفت، استفاده از بازی، نقش موثری در دخالت کودکان در امر یادگیری دارد. (شجاعی زاده، ۱۳۸۰: ۷۵)
 - بازی به کودکان کمک می‌کند فارغ از موقعیت و بافت، افکار شخصی و عقاید خود را راحت‌تر بروز دهند.
 - آموزش در سنین کودکی، هر چه بیشتر بصورت غیرمستقیم انجام گیرد (به عنوان مثال استفاده از بازی) رغبت و یادگیری را افزایش می‌دهد.
- مشاهدات جانبی حین تحقیق:
- بکارگیری بازی، و فعالیت‌های بدنی، موجب شده بود که کودکان بدون ترس و خجالت در امر آموزش و یادگیری شرکت کنند.
 - پس از اتمام هر واحد کار، کودکان اصرار به ادامه بازی برای مدت زمان بیشتری داشتند.
 - اکثر کودکان برای اجرای بازی داوطلب می‌شدند و برای انتخاب شدن در بازی یا اجرای نقش، رقابت شدیدی با هم داشتند. حتی گهگاهی برای انتخاب شدن در بازی با هم کشمکش داشتند.
 - هنگامیکه محقق از زبان آموزان می‌خواست به سؤالات او پاسخ دهند. اکثر آنها داوطلب می‌شدند.
 - گهگاهی کودکان در پاسخگویی به محقق از زبان مادری خود کمک می‌گرفتند و برخی از واژه‌های ترکی را جایگزین واژه‌های فارسی می‌کردند.
 - بخاطر بکارگیری بازی در امر آموزش، رابطه صمیمیت و دوستی خوبی بین محقق و کودکان، ایجاد شده بود. www.Anjomanfarsi.ir
 - کودکان بخاطر آموزش غیر مستقیم، و بکارگیری بازی؛ احساس نمی‌کردند که در حال آموزش هستند. برای همین مطالب آموزشی را خیلی سریع، و بدون ترس و اضطراب فرا می‌گرفتند.
 - کودکان در یادگیری واژه‌های مربوط به زمان، اندازه با مشکل مواجه می‌شدند. به عنوان مثال؛ واژه‌های مربوط به زمان را برخی مواقع جابجا به کار می‌بردند. به نظر می‌رسد این مشکل با گذشت زمان رفع شود.
 - کودکان در یادگیری واژه‌های مربوط به اندازه با مشکل مواجه می‌شدند. به عنوان مثال، واژه‌های بلندوبزرگ را جابجا به کار می‌بردند.

آموزش واژه های پایه با بازی های آموزشی بر اساس نظریه حوزه های معنایی به کودکان پیش دبستانی غیر فارسی زبان / ۲۷۳

- کودکان در یادگیری واژه های مربوط به جنسیت و اعضای خانواده گهگاهی دچار اشتباه می شدند و آنها را جابه جا به کار می بردند.
 - در هنگام برگزاری آزمون با استفاده از بازی؛ هیچ دلهره و نگرانی از خود بروز نمی دادند. در واقع برگزاری آزمون را نیز جزئی از بازی می پنداشتند.
- ۱-۵. پیشنهادی برای تحقیقات جدید:
- بکارگیری بازی های آموزشی در دیگر مقاطع سنی
 - تهیه و تدوین برنامه های مدون با استفاده از علوم روان شناسی برای کودکان پیش دبستانی که دارای فعالیت های متنوعی از جمله بازی باشد.
 - هدفمند کردن فعالیت های پیش دبستانی با توجه به بکارگیری بازی که در واقع نوعی بکارگیری آموزش غیر مستقیم است.
 - انطباق بیشترین فعالیت های پیش دبستانی با کتاب های سال اول دوره ابتدایی.
 - آموزش مربیان و کارآمد نمودن اطلاعات در مقطع پیش دبستانی با برپایی کلاسهای آموزش ضمن خدمت.
 - بکارگیری بازی در آموزش دیگر حوزه های زبانی (جمله، اصطلاحات، دستور و ...)
 - تهیه مطالب مخصوص کودکان غیر فارسی زبان در مقطع پیش دبستانی.

منابع. ماخذ:

الف: منابع و ماخذ فارسی:

- احمدوند، محمدعلی. (۱۳۷۲)، روان شناسی بازی، دانشگاه پیام نور.
- آذری نجف آبادی، اللهوردی. (۱۳۶۴)، یادگیری زبان و رشد واژگان کودک، تهران: جهاددانشگاهی.
- اسپادک، برنارد. (۱۳۶۶)، آموزش در دوران کودکی، ترجمه: محمد حسین نظری نژاد، مشهد: انتشارات معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی.
- اشرفی، مریم. (۱۳۸۰)، تهیه متن های آموزشی واژه براساس حوزه های معنایی ویژه غیرفارسی زبانان، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشکده ادبیات و زبان های خارجی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- اشمیت، الیزابت. (۱۳۶۹)، بازی هایی برای آموزش زبان انگلیسی، ترجمه: جاوید قیطانچی، تهران: دانشگاه تهران.
- ایمن، لیلی. (۱۳۵۷)، فهرست پرسامدترین واژه های خردسالان (۶ تا ۱۲ ساله)، تهران: شورای کتاب کودک.
- بازرسان سلطنتی انگلستان. (۱۳۷۵)، آموزش و پرورش پیش دبستانی و دبستانی؛ ترجمه: قاسم قاضی، تهران: جهاددانشگاهی.
- بدره ای، فریدون. (۱۳۵۲)، واژگان نوشتاری کودکان دبستانی ایران، تهران: فرهنگستان زبان ایران.
- بوندرانکو، آ.ک. ماتویسک، آ.آی. (۱۳۷۱)، نقش بازی در پرورش فکری کودکان، ترجمه: مهري باباجان، تهران: دنیای نو.
- پزشپور، هادی. (۱۳۸۲)، مجموعه بازی های کودکان و نوجوانان از دوره پیش دبستانی تا راهنمایی، تهران: نشر آشیانه کتاب.
- پیترمن، فیلتون، کالینز. (۱۳۸۱)، بازی و اکتشافات آماده سازی کودکان برای یادگیری، ترجمه: نسرین اکبرزاده، تهران: انتشارات سرمدی.

- تامپسن، ای. (۱۳۷۸)، بازی‌های متنوع برای آموزش خواندن انگلیسی، ترجمه: ناهید جیران‌زاده، انتشارات دانشگاه گیلان.
- تحریریان، محمدحسن. (۱۳۷۱)، «نگاهی بر فراوانی واژه‌ها و واژگان پایه در فارسی»، مجموعه مقالات دومین کنفرانس زبان‌شناسی نظری و کاربردی، تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.
- توکلی، شهلا. (۱۳۸۰)، نقش بازی در رشد عاطفی کودکان، پایان‌نامه کارشناسی، اصفهان: دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر.
- خالقی، محمدرضا. (۱۳۸۳)، بررسی واژگان گفتاری پایه کودکان پیش دبستانی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- خمارلو، توران. (۱۳۶۷)، کتاب کار مربی کودک، تهران: انتشارات آگاه.
- دلیو سلیجر، هربرت، شوهای، النا. (۱۳۷۸)، روش‌های پژوهش در زبان دوم، ترجمه: خلیل میرزایی، حمیدرضا کاظمی، تهران: انتشارات ارسباران.
- دلور، علی. (۱۳۷۰)، روش‌های آماری در روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور.
- رستم‌پور، رویا. (۱۳۷۷)، بررسی واژگان دریافتی و بیانی با استفاده از داستان‌گویی در کودکان پیش‌دبستانی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشگاه تهران.
- زند، بهمن. (۱۳۷۸)، روش تدریس زبان فارسی در دوره دبستان، تهران: انتشارات سمت.
- زند، بهمن. (۱۳۸۱)، زبان‌آموزی، تهران: انتشارات سمت.
- زولو، جین مار. لوید، جین. (۱۳۶۶)، آموزش از راه بازی برای مریبان و اولیای کودکان قبل از دبستان، ترجمه: لیلی انگنجی، تهران: انتشارات مدرسه.
- ساعی، میرمحمد. (۱۳۷۲)، زبان‌آموزی، دانشگاه پیام نور.
- ساغروانین، سیدجلیل. (۱۳۶۹)، فرهنگ اصطلاحات زبان‌شناسی، مشهد: نشر نما.
- ستاری، زهرا. (۱۳۷۲)، واژه در زبان فارسی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- سره، صغری. (۱۳۷۲)، روش فعال در کودکان دبستان، تهران: نشر ندا.
- شارپ، اولین. (۱۳۶۹)، بازی تفکر کودک است راهنمای یادگیری بازی‌های آموزشی برای کودکان قبل از مدرسه، ترجمه: قاسم قاضی، نعمت کدیور، تهران: مرکز نشر سپهر.
- شبییری، علی محمد. (۱۳۷۶)، واژگان پایه‌ی ادراکی دانش‌آموزان کلاسهای ابتدایی، سوم، چهارم و پنجم ابتدایی شهر تهران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- شیریدان، مری. (۱۳۸۲)، بازی و رشد کودکان، ترجمه: سنایی نسب و همکاران، تهران: انتشارات رشد.
- شکری، گیتی. (۱۳۷۴)، فرهنگ دبستانی جلد اول و دوم، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- صفارپور، عبدالرحمان. (۱۳۷۰)، واژگان پایه‌ی کلاسهای اول تا پنجم ابتدایی، تهران: شورای تحقیقات آموزشی وزارت آموزش و پرورش.
- صفرزاده، فرامرز. (۱۳۷۶)، واژگان گفتاری پایه کودکان دبستانی پایه‌های سوم، چهارم، پنجم ابتدایی در مدارس منطقه ۲ تهران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- ضرغامیان، مهدی. (۱۳۷۱)، واژگان خوانداری کودکان دبستانی ایران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

- آموزش واژه های پایه با بازی های آموزشی بر اساس نظریه حوزه های معنایی به کودکان پیش دبستانی غیر فارسی زبان / ۲۷۵
- ضیاء حسینی، سیدمحمد. (۱۳۸۳)، اصول و نظریه های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان، تهران: نسخه پیش از چاپ.
- طیعی، اکرم. (۱۳۷۹) «حوزه های معنایی کتاب های سال اول دبستان»، مجموعه مقالات پنجمین کنفرانس زبان شناسی نظری و کاربردی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- عباسی، عبدالله. (۱۳۷۵)، آموزش و پرورش پیش دبستانی و دبستانی، تهران: دنیای پژوهش.
- عظیمی فرد، فاطمه، (۱۳۷۷)، تاثیر استفاده از تصویر در کمک به یادگیری فارسی به عنوان زبان دوم، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران، دانشکده ادبیات و زبان های خارجی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- غفاری، تهران. (۱۳۸۰)، تحلیل روش های آموزش واژگان پایه به منظور پیشنهاد طرحی برای واژگان پایه ی فارسی دوره ابتدایی، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشگاه آزاد اسلامی.
- فلاح، جیمز، سالوس، پیتر. (۱۳۶۹)، زبان و مهارت های زبانی، ترجمه: علی آخشینی، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- قباداری بیدگلی، فهیمه. (۱۳۷۸)، بررسی روش های آموزشی واژه در زبان فارسی به عنوان زبان اول، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشکده ادبیات و زبان های خارجی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- کارلاین، دونالد. (۱۳۶۹)، تدریس شیوه های یادگیری به کودکان، ترجمه: اکبر میرحسینی، تهران: مرکز ترجمه و نشر کتاب.
- گله داری، منیژه. (۱۳۸۲)، «بازی های زبانی از نگاهی دیگر»، نامه پارسی، سال هشتم. شماره چهارم.
- گوریان، میشل. (۱۳۸۲)، یادگیری متفاوت دخترها و پسرها، ترجمه: مهدی قراچه داغی، تهران: انتشارات پیک بهار.
- لندرت، جی ال. (۱۳۶۹)، بازی درمانی دینامیسم مشاوره با کودکان، ترجمه: خدیجه آرین، تهران: انتشارات موسسه اطلاعات.
- لی، مارگارت. دو پیرا، جان. (۱۳۷۳)، روش تربیت معلم کودکان پیش دبستانی، ترجمه: ن. پارسا؛ تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- لادو، رابرت. (۱۳۷۶)، آموزش زبان، ترجمه: علی درزی، تهران: انتشارات رهنما.
- ماری، د. شریدان. (۱۳۸۱)، بازی در اوایل کودکی از بدو تولد تا شش سالگی؛ ترجمه: ضیاء اسلامی، مهدیه محمودآبادی، یزد: انتشارات نیکوروش.
- محمدی، معصومه. (۱۳۸۳)، تعیین بسامد واژگان گفتاری کودکان پیش دبستانی شهر تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشکده ادبیات و زبان های خارجی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- مارو، جان. (۱۳۷۴)، چگونه به کودکان پیش دبستانی خواندن و نوشتن و حساب بیاموزیم؟، ترجمه: مجتبی جوادیان، تهران: انتشارات موسسه ی اطلاعات.
- مغیدی، فرخنده. (۱۳۷۴)، آموزش و پرورش پیش دبستانی، دانشگاه پیام نور.
- منصور، محمود. (۱۳۷۹)، روانشناسی ژنتیک تحول روانی از کودکی تا پیری، تهران: انتشارات سمت.
- مهبجور، سیامک رضا. (۱۳۷۴)، روان شناسی بازی، شیراز: انتشارات دلگشا.
- کی، ویلیام فرانسیس. (۱۳۷۰)، تحلیل روش آموزش زبان، ترجمه: حسین مریدی، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- نجفیان، شهلا؛ نوذرآران، مریم. (۱۳۶۷)، بازی های آموزشی برای کودکان قبل از دبستان، تهران: نشر نی.

نصر، محمدرضا. (۱۳۷۹)، تهیه و تدوین متن‌های آموزش واژگان فارسی براساس حوزه‌های معنایی ویژه غیرفارسی زبانان سطح متوسط، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید بهشتی.

نعمت زاده، شهین. (۱۳۷۹)، طرح پژوهشی شناسایی واژگان پایه دانش‌آموزان دوره ابتدایی تهران، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، وزارت آموزش و پرورش.

نوروزی، وحیده. (۱۳۸۰)، آمادگی برای مدرسه، تهران: نشر مهاجر.

وان‌الس، تنو و همکاران. (۱۳۶۲)، زبان‌شناسی کاربردی- یادگیری و آموزش زبان‌های خارجی، ترجمه: محمود الیاسی، مشهد: معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی.

وثوقی، حسین. (۱۳۷۳)، کارت‌های بازی یک لحظه‌تامل کن، تهران: انتشارات رهنما.

هارلوک، الیزابت، (۱۳۶۴)، بازی، ترجمه: وحید رواندوست، تهران: انتشارات پوش.

ب: منابع خارجی:

- Abadikhah, Shirin, (1998). ***The Effect of Language Games on Vocabulary Improvement***. Tehran: Tarbiat ModareUniversity.
- Allen, V., F. (1983). ***Techniques in Teaching Vocabulary***. Oxford University Press.
- Brown, H.D. (1990). ***Principles of Language and Teaching***. (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: prentice- tall, INC.
- Carter, R. & M, MacCarthy, (1988). ***Vocabulary and language Learning***. London: Longman.
- Celece- Murcia, M. & M, Lois, (1979). ***Teaching English As a Second Or Foreign Language***. Rowley, MA: New Burg House Publisher.
- Channell, J.(1998). ***Vocabulary and Language Teaching***. London: Longman.
- Deesri, A.(2002). ***"Games in the ESL- and EFL Class,"*** The Internet TEST Journal, Vol. VIII, No.9.
- Dobson, J. (1972). ***Try One Of My Games In Reading On English As Second Language***. Keneth Croft Winthrop.
- Dorry, G. N. (1964). ***Games for Second Language Learning***. Tehran: MCGrowhill.
- Gairns, R. & S, Redman, (1980). ***Working With Words: A guide to Teaching and Learning Vocabulary***. Cambridge: Cambridge University Press.
- Grittner, F.M. (1974). ***" Motivating Students in The Foreign Language Classroom"***. Paper Presented At The Southern Conference On Language Teaching, Atlanta, Georgia, November.
- Halth, E. & C. Brown, (1995). ***Vocabulary Semantics and Language Education***. Cambridge: Cambridge University Press.
- Haycraft, J.(1978). ***Teaching Vocabulary: An Introduction to English Language Teaching***. London: Longman.
- Hong. L. (2002). ***"Using Games in Teaching English To Young learners"***, The Internet TEST Journal, Vol. VIII, No.8.
- Lawson, M. J. & D, Hogben, (1996). ***"The Vocabulary- Learning Strategies of Foreign Language Students***. Language Learning 4b/1: 109-135.
- Mccarthy, M.(1990). ***Vocabulary***. Oxford: Oxford University Press.
- Miller, L. J.(1992). ***"Using Games in an ESL Class***. TESOL. Vol. 2. No. 2. Winter 37-39.

- Nattinger, J. (1988). **"Some Current Trends in Vocabulary Teaching"**. INR. Carter & M. Maccarthy (Eds), **Vocabulary and Language Teaching**. (pp.60-82), London: Longman.
- Nuttal, C. (1982). **Teaching Reading Skills in a Foreign Language**. London: Longman.
- O, Harra, K.E.(1984). **Vocabulary Development Through Language Awareness**. Englewood Cliffs, NowJersy: Prentce- Hall, Inc.
- Richards, J. Platt, J. Weber, H.(1992). Longman **Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics**. (2nd ed.) Longman Group Uk Limited.
- Steinberg, J. (1983). **Games Language People Play**. Dominie Press Ltd. Taylor. (1990). **Teaching and Learning Vocabulary**. Englewood, cliffs, NewJersy: prentice- Hall, Inc.
- Vossoughi, H.& E. Clair, (1994). **Language Games, Just a Minute**. Tehran: Rahnama.-wilkins, D.A. (1972). **Linguistics in Language Teaching**. Cambridge The MIT. Press.
- Wright, A. D, Betteridge & M. Buckby, (1984). **Games for Language Learning**. Combridge: Cambridge University Press.
- Zimmerman, C. B. (1997). **"Historical Trends in Second Language Vocabulary Instructed"**. Inj, Coady & T. Hudson (Eds.), **Second Language Vocabulary Acquisition**. (pp. 5-19). Cambridge up.
- Ziahosseiny, S. M. (2000), **"Words are Toys in a Guessing Game (SL Acquisition)"**. Iranian Journal of Teaching Language, Vol. 1. No. 1. Spring.

انجمن علمی زبان ادبیات فارسی

نخستین همایش آموزش زبان فارسی

[www. Anjomanfarsi.ir](http://www.Anjomanfarsi.ir)